

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

**МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
«Проблеми пожежної безпеки 2022»
(«Fire Safety Issues 2022»)**

ХАРКІВ 2022

ЗАПОБІГАННЯ НАДЗВИЧАЙНИМ СИТУАЦІЯМ НА ОБ'ЄКТАХ БУДІВНИЦТВА

Пожежна профілактика при проектуванні та будівництві промислових підприємств включає здійснення наступних заходів:

- підвищення вогнестійкості будівель та споруд;
- зонування території;
- застосування протипожежних розривів;
- забезпечення безпечної евакуації людей на випадок виникнення пожежі;

Будівельні майданчики є об'єктами підвищеної пожежної небезпеки. У зв'язку з цим, виникає необхідність дослідження комплексу питань, пов'язаних із забезпеченням пожежної безпеки об'єктів, що будуються, враховуючи особливості їх пожежної небезпеки. Пожежна небезпека будь-якого об'єкта — це сукупність умов, що сприяють виникненню пожежі на цьому об'єкті та визначають масштаби можливої шкоди. Причинами підвищеної пожежної небезпеки об'єктів, що будуються, є:

- наявність будівельних лісів, тимчасових стін, перегородок, виконаних з горючих матеріалів;
- наявність незахищених будівельних конструкцій зі зниженими межами вогнестійкості; проведення вогневих робіт у приміщеннях з горючими матеріалами (особливо у передпусковий період);
- використання горючих газів та рідин при малярних, газозварювальних роботах тощо; велика щільність зосередження працюючих у приміщеннях об'єкта;
- наявність незавершених робіт на шляхах евакуації.

Крім того, на будівельному майданчику, є зони, де можуть розміщуватися і використовуватися горючі матеріали і, навіть матеріали, що мають вибухопожежонебезпечні властивості.

Основною проблемою пожежної безпеки будівель є приведення спочатку пожежонебезпечних об'єктів у такий стан, при якому унеможливлується пожежа на об'єкті, а у разі виникнення пожежі забезпечується захист людей та матеріальних цінностей від небезпечних факторів пожежі. Пожежна безпека об'єкта та його складових частин повинна забезпечуватись на всіх етапах їх існування, як при будівництві, експлуатації, так і у разі реконструкції, ремонту чи аварійної ситуації. В силу виробничих причин, на об'єктах, що будуються, відбувається відставання монтажу окремих елементів систем забезпечення безпеки від процесів безпосереднього зведення цих об'єктів.

Тому, для запобігання пожежам на будівельних майданчиках, особливий контроль необхідно звертати на зони, де можливо:

1. Виникнення.
2. Виникнення контакту пального середовища з окислювачем.
3. Утворення джерел запалювання.

Сучасні будівлі та споруди обладнуються складними системами протипожежного захисту (СПЗ), які складаються з великої кількості елементів захисту. Виникнення пожежі, в зоні безпосереднього зведення об'єкта, через те, що в цій зоні система протипожежного захисту об'єкта ще не функціонує повною мірою, та визначає особливу небезпеку НС за участю пожежі на будівництві

Поряд із підвищенням вогнестійкості будівельних конструкцій і таким чином підвищенням ступеня вогнестійкості будівель та споруд проводять при проектуванні зонування території підприємства. Зонування території полягає у групуванні при генеральному плануванні підприємства в окремі комплекси об'єктів, споріднених за функціональним призначенням та ознакою пожежної небезпеки. При цьому споруди з підвищеною пожежною небезпекою мають у своєму розпорядженні з підвітряного боку.

Повинне бути забезпечене правильне розташування воріт, які повинні забезпечувати зручний проїзд пожежних автомобілів до будівель. Одна із сторін підприємства повинна примикати до дороги загального користування або повідомляти її проїздами.

Порушення при проектуванні будинків робляться проектувальниками несвідомо у разі недостатнього розуміння вимог будівельних норм, або свідомо «під тиском» забудовника, який намагається якомога більше збагатити себе і не збирається жити в побудованому їм будинку.

До основних порушень на етапі проектування можна віднести наступні:

- недотримання мінімальних протипожежних відстаней між будівлями і спорудами;
- зниження міри вогнестійкості будівель в порівнянні з нормованою;
- невірне визначення умовної висоти будівлі, що призводить до зниження міри вогнестійкості, погіршення умов евакуації людей і так далі;
- недотримання нормованих площ протипожежних відсіків;
- недотримання вимог безпечної евакуації людей;
- не устаткування будівель системами протипожежного захисту і тому подібне.

До основних порушень на етапі будівництва житлових будинків можна віднести наступні:

відхилення в об'ємно-планувальних і / або конструктивних рішеннях від проектною документації;

недотримання технології виконання будівельних робіт;

заміна будівельних виробів матеріалів і обробки, які були вказані в проекті, на інші, які мають гірші показники пожежної небезпеки і тому подібне.

Прикладом недотримання технології виконання будівельних робіт є спорудження будівельних конструкцій монолітно-каркасним способом з порушенням вимог укладання бетону в опалубку без його ущільнення за допомогою вібраційних механізмів, що може привести до утворення порожнин і надалі до зниження проектних навантажень на конструкцію і зниження її класу вогнестійкості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кодекс цивільного захисту України від 02 жовтня 2012 року № 5403-VI
2. Наказ МВС України від 30.12.2014 № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні» зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05 березня 2015 р. за № 252/26697;
3. ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги.
4. ДБН В.2.2-9:2018 Громадські будинки та споруди. Основні положення
5. ДБН В.2.2-41:2019 Висотні будівлі. Основні положення
6. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»

*Ruban A., candidate of sciences in public administration
National University of Civil Defence of Ukraine*

PREVENTION OF EMERGENCY SITUATIONS AT CONSTRUCTION OBJECTS

The main problem of fire safety of buildings is to bring initially fire-hazardous objects to such a state that a fire at the object is impossible, and in the event of a fire, protection of people and material values from dangerous fire factors is ensured. Fire safety of the facility and its constituent parts must be ensured at all stages of their existence, both during construction and operation, as well as in the case of reconstruction, repair or an emergency situation. Due to production reasons, there is a delay in the installation of individual elements of security systems at the facilities under construction compared to the direct construction of these facilities.